

PIANO

Opas Vantaan musiikkiopiston
piano-oppilaille ja vanhemmille

Piirustukset: Alisa Niemi, Ella Kousa ja Veronika Kirt
(PianoSoi! 2020 tapahtuman tunnuskilpailun palkittuja töitä)
Oppaan sisältö: Vantaan musiikkiopiston piano-opettajat
Oppaan tuottaja: Vantaan musiikkiopisto - Vanda musikinstitut

PIANO SOITTIMENA

Miksi se mikä soi, soi niin kuin se soi?

Piano on upea soitin, joka soi parhaimmillaan kuin suuri orkesteri. Pianon ääni on yksilöllinen, sillä soitin on rakennettu puusta, joka materiaalina elää ja hengittää jatkuvasti. Hyvin huollettuna piano elää pitkän elämän ja ilahduttaa soittajaansa kymmeniä vuosia.

Soittimen mekaniikka on mielenkiintoinen: ääni syntyy, kun huopapäälysteiset vasarat lyövät soittimen sisälle jännitettyjä metallikieliä. Kielet värähtelevät puisessa kaikupohjassa, joka vahvistaa ja värittää ääntä. Soittaja vaikuttaa äänen väriin ja voimakkuuteen lukuisilla erilaisilla kosketustavoilla ja pedaalien käytöllä. Soivaan lopputulokseen vaikuttaa myös tilan akustiikka; sama soitin soi aivan eri tavoin eri tiloissa ja eri soittajien käsissä.

Äänen luominen, eli se miten soitin saadaan resonoimaan, on yksi soittoharrastuksen maagisimpia ja ihmeellisimpiä asioita! Eri sävyin soivilla äänillä soittaja luo kappaleisiin tunnelmia ja tarinoita, jotka kanavoituvat tunteisiin. Kokonaisuudessaan äänen luominen on soittajalle hyvin hienovarainen ja monimuotoinen prosessi, mutta ennen kaikkea suuri elämys!

MILLAINEN SOITIN OLISI HYVÄ HANKKIA?

Oppilaalla tulee olla "oikea" piano, jossa on 88 kosketinta ja kiinteät pedaalit. Sähköiset keyboard-tyyppiset, vajaamittaiset kosketinsoittimet eivät sovellu pianonsoiton opiskeluun musiikkiopistossa.

Akustisen pianon voi ostaa uutena tai käytettynä. Sen voi aluksi myös vuokrata. Yleensä liikkeet hyvittävät maksetut soitinvuokrat, jos soittimen päätyy ostamaan.

Hinta-laatusuhteeltaan ja jälleenmyyntiarvoltaan paras pystypianomerkki on useimmiten Yamaha. Hyväkuntoinen, laadukkaasta käsityöstä tunnetun pianomerkkin soitin on sijoitus, jonka arvo säilyy hyvin.

Kelvollinen soitin maksaa yleensä vähintään tuhat euroa, mutta joskus käytettyjä pianoja saatetaan lahjoittaa jopa ilmaiseksi. Käytettyä soitinta hankittaessa tulee tarkistaa, että kaikki koskettimet ja pedaalit ovat ehjiä ja koskettimisto painottuu tasaisesti. On myös hyvä tarkistaa, ettei soittimen kaikupohjassa ole halkeamia, eikä vasaroiden huopapinnoissa ole suurempia kulumia. Kysy neuvoa soitonopettajalta käytettyä soitinta hankittaessa.

Kerrostalossa asuvalle voi olla hyvä vaihtoehto hankkia akustinen piano silent-tekniikalla, jolloin pianoa voi huoletta soittaa myös kuulokkeiden kanssa. Tekniikka on mahdollista asentaa mihin tahansa akustiseen pianoon myös jälkikäteen.

Digisoitinten ääni on sähköinen ja ennalta nauhoitettu. Siksi näillä soittimilla ei voi tutkia miten eri kosketustavat vaikuttavat äänen sointiin. Suosittelemmekin akustisen soittimen hankintaa jo heti opintojen alkuvaiheessa.

Tarkastele myytäviä soittimia:

- Töölön Pianokeskus:
<https://www.pianokeskus.fi>
- Laatusoitin:
<https://www.laatusoitin.fi/pianot/>
- F-musiikki:
https://www.f-musiikki.fi/yhteystiedot/f-musiikki_vantaa

SOITTIMEN HUOLTO JA VIRITYS

Akustinen piano suositellaan viritettäväksi vähintään kerran vuodessa. Säännöllinen viritys ja huolto pitävät soittimen kunnossa ja tällöin myös jälleenmyyntiarvo säilyy paremmin. Viritetyllä pianolla on ilo soittaa, pidä siis piano hyvässä vireessä!

Viritys kannattaa tehdä syksyllä lämmityskauden alun ja joulun välillä tai keväällä kovimpien pakkasten jälkeen. Soittimen sijoitus on myös tärkeä: piano kannattaa sijoittaa mahdollisimman kauas ikkunasta ja patterista. Vireen pysymistä auttaa lisäksi Piano Life Saver -kosteudentasausjärjestelmä, joka pitää soittimen sisäilman kosteuden tasaisena.

- Suomen pianonvirittäjät ry:n kotisivut:
<https://pianonvirittajat.fi/jasenet/>

PIANOTUOLI

Pianisti tarvitsee soittimen lisäksi käyttöönsä tukevan pianotuolin. Tuolin korkeutta pitää pystyä säätämään eri korkeuksille soittajan kasvaessa. Tuoli opetellaan pitämään sopivalla etäisyydellä pianosta, ei liian lähellä eikä liian kaukana.

JALKATUKI

Pienimmät soittajat voivat hankkia jalkatuen, joka auttaa kehon tasapainon löytämisessä. Jalkatukia löytyy erilaisia malleja – esimerkiksi pedaalilla varustettuja ja sellaisia, joiden korkeutta voi säätää. Keskustele opettajasi kanssa, mikä malli on lapsellesi paras.

- Pianistin Tukijalka:
<https://sites.google.com/site/tukijalka/>

SOITTOASENTO

Hyvän soittoasennon harjoittelu alkaa heti ensimmäisellä pianotunnilla. On alusta asti tärkeää pyrkiä löytämään luonteva, rento soittoasento, joka ehkäisee myös lihasjännityksiä. Kuvista huomaat, kuinka säädettävä tuoli ja jalkatuki auttavat hyvän soittoasennon saavuttamisessa.

SOITTOTILA

Lapsen harjoitteluhetki tulee rauhoittaa muulta toiminnalta. On helpompi keskittyä, jos samassa tilassa ei soittamisen aikana katsota televisiota tai kuunnella muuta musiikkia. Harjoittelutilan valaistukseen on myös hyvä kiinnittää huomiota – pianon viereen voi asettaa erillisen valaisimen, mikäli huoneessa on hämärää.

Joskus voi olla hyvä ratkaisu sijoittaa piano lapsen huoneeseen, jotta hän voi harjoitella rauhassa.

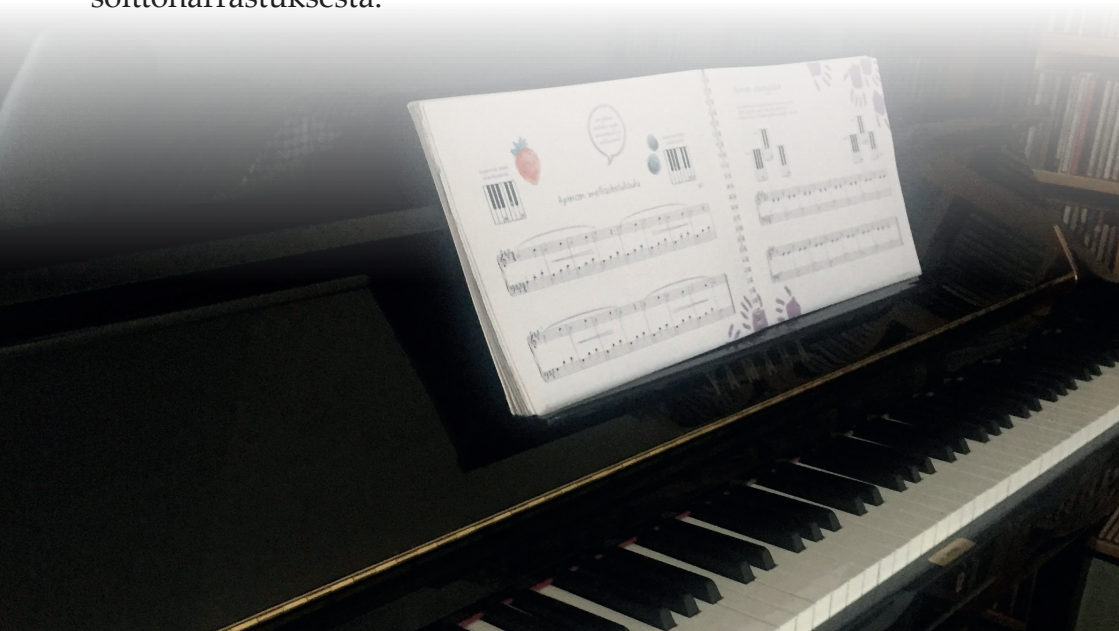
KODIN TUKI HARJOITTELUUN

Vanhempien tuki on tärkeää kaikenikäisille soittajille. Mitä pienempi lapsi on, sitä enemmän harjoittelussa tarvitaan vanhemman tukea.

Vanhemman ei tarvitse olla opettaja — riittää, että olet kiinnostunut lapsesi soittamisesta ja tuet häntä kotiharjoittelussa opettajan ohjeiden mukaan. Useimmat opettajat käyttävät läksyvihkoa, joka kulkee oppilaan mukana soittotunneille ja kotiin. Läksyvihkoon kirjataan harjoitteluohjeita, tavoitteita ja muita soittotunteihin liittyviä asioita. Vihkosta voi yhdessä lapsen kanssa tarkistaa opettajan kirjaamat ohjeet.

Harjoittelun jälkeen lapsi ja vanhempi voivat keskustella, miten tavoitteet ovat toteutuneet: mikä on ollut haastavan tai helpon tuntuista, ja mitä voisi vielä harjoitella lisää. On hyvä kehua ja kannustaa lasta, kun tämä on jaksanut harjoitella ja yrittää haastavankin tuntuisia asioita.

Lapsen kasvaessa voit antaa hänelle vastuun omasta harjoittelustaan. Muista kuitenkin aina olla kiinnostunut lapsesi soittoharrastuksesta.

HARJOITUS TEKEE MESTARIN

Harjoittelun säännöllisyys on tärkeää. Opintojen edistymiseksi on suositeltavaa pyrkiä harjoittelemaan viitenä päivänä viikossa.

Harjoittelulle kannattaa luoda rutiini: suunnitelkaa, mihin aikaan päivästä harjoitellaan, ja pitäkää aikataulusta kiinni.

Harjoittelutuokio kannattaa pitää silloin, kun soittaja on pirteä.

Soittamisen ei tarvitse joka hetki olla tarkkaa harjoittelua: lapset ja nuoret soittavat myös ihan omaksi ilokseen ja rentoutuakseen. Pienet lapset saattavat ”pyörähtää” pianon ääressä ja tapailla sieltä kappaleita tai keksiä omia juttuja. Isommat oppilaat nauttivat jo aiemmin oppimistaan kappaleista ja saattavat improvisoida tai soittaa korvakuulolta.

On tärkeää alusta saakka opetella harjoittelemaan tietoisesti opettajan ohjeiden mukaan. Erotta siis toisistaan soittelu ja harjoittelu.

SOITTOTUNNILLE VALMISTAUTUMINEN:

- tule ajoissa paikalle
- kaikki tarvittavat välineet mukana (nuotit, läksyvihko)
- puhtaat kädet
- lyhyet kynnet
- läksyt harjoiteltuna
- utelias mieli

MOTIVAATIO

Motivaatiosta huolehtiminen on tärkeää — lapselle olisi hyvä tarjota musiikkiharrastusta tukevia elämyksiä säännöllisesti. Musiikkia kannattaa kuunnella kotona ja kodin ulkopuolella, käymällä konserteissa kuuntelemassa erityylistä musiikkia (pianokonsertit, orkesterikonsertit, ooppera- ja balettiesitykset, musikaalit, pop- ja jazzkeikat). Myös kesäkurssit ovat valtavan innostavia!

Konserttikäyntejä voi suunnitella VMO:n tarjonnan lisäksi esimerkiksi Musiikkitaloon. Taideyliopiston Sibelius-Akatemia järjestää vuosittain noin 600 konserttia, joista suurin osa on yleisölle maksuttomia. Yle Areenasta löytyy myös valtava määrä ilmaiseksi kuunneltavia konserttitaltointeja.

Linkkejä:

- Musiikkitalon tapahtumakalenteri:
<https://www.musiikkitalo.fi/fi/events/calendar>
- Taideyliopiston tapahtumakalenteri:
<https://www.uniarts.fi/tapahtumakalenteri/>
- Yle Areenan konserttitalenteet:
<https://areena.yle.fi/tv/ohjelmat/30-240>

Iloa harjoitteluun!

**VANTAAN MUSIIKKIOPISTON
PIANO-OPETTAJAT**

Vantaan musiikkiopisto - Vanda musikinstitut

vantaanmusiikkiopisto

vmo_vmi

Vantaan musiikkiopisto -
Vanda musikinstitut
vmo.fi

Vantaa